

GIẢI PHẪU RĂNG § THUẬT NGỮ

NGND., GS. BS. Hoàng Tử Hùng
htuhung@yahoo.com

www.hoangtuhung.com

MỤC TIÊU

- 1- Định nghĩa được các thuật ngữ giải phẫu răng
- 2- Chỉ được các chi tiết giải phẫu trên răng bằng các thuật ngữ tương ứng
- 3- định hướng được các mặt răng trên miệng và trên mô hình

CÁC THUẬT NGỮ ĐỊNH HƯỚNG

- Đường giữa
- Phía gần
- Phía xa
- Phía ngoài
- Phía trong
- Phía nhai
- Phía nướu
- Phía chóp
- ...

CÁC THUẬT NGỮ ĐỊNH HƯỚNG

CÁC THUẬT NGỮ ĐỊNH HƯỚNG

Phía môi

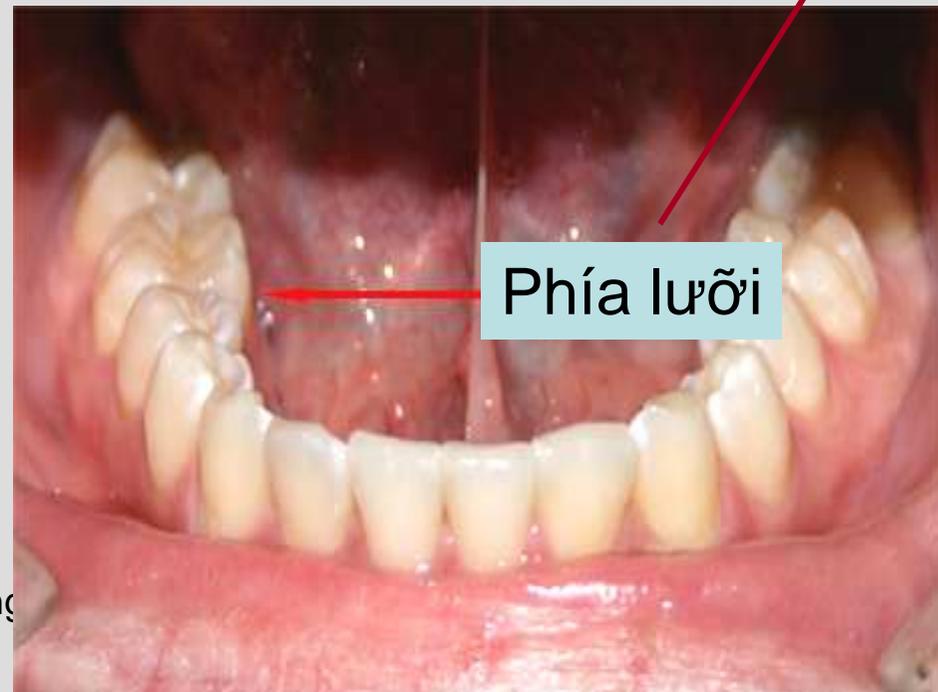
Phía ngoài

Phía má

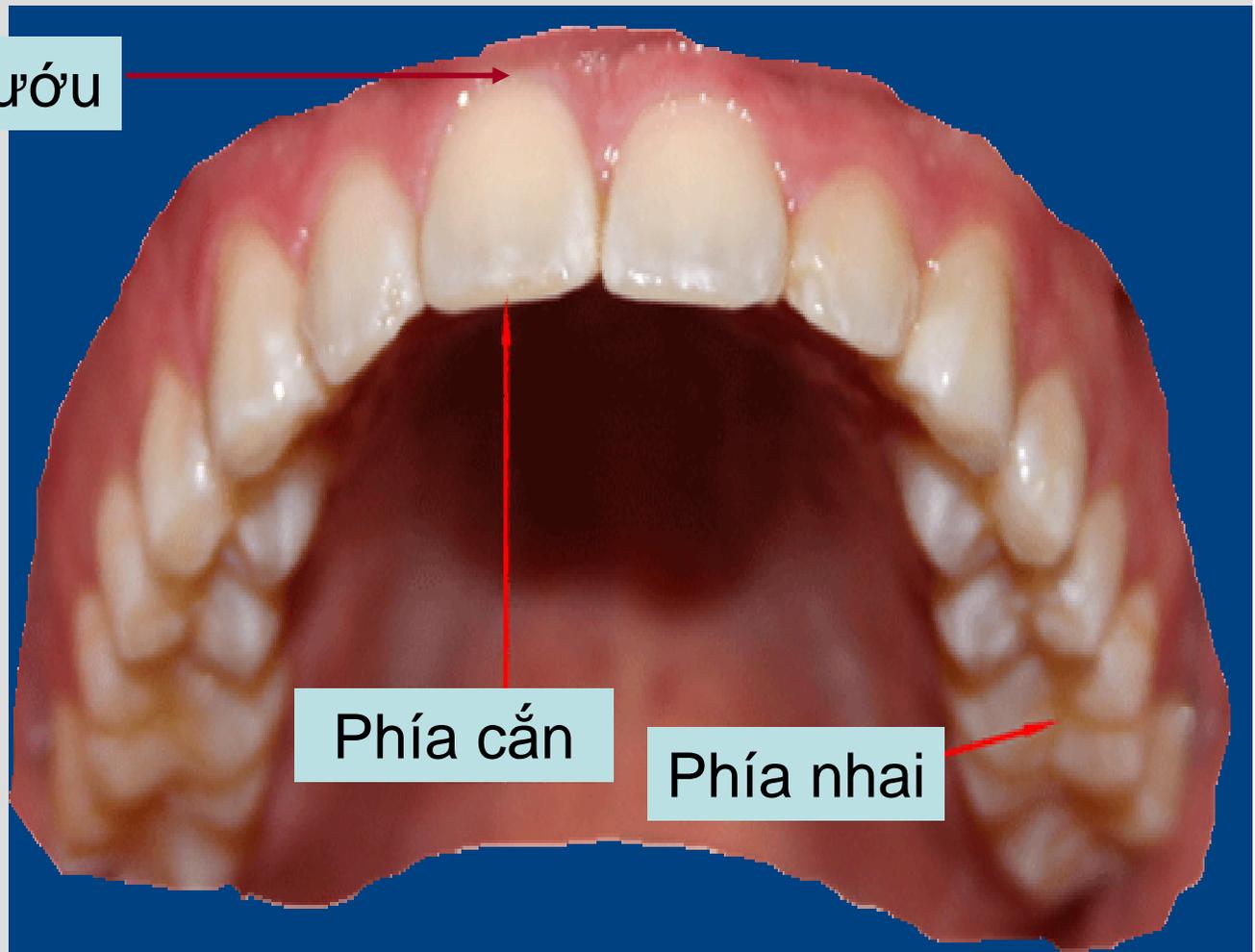
CÁC THUẬT NGỮ ĐỊNH HƯỚNG

Phía trong
Phía lưỡi

CÁC THUẬT NGỮ ĐỊNH HƯỚNG

Phía nướu

Phía cắn

Phía nhai

CÁC THUẬT NGỮ GIẢI PHẪU RĂNG

- THÂN RĂNG:
  - Các mặt, cạnh, góc
  - Các chi tiết lồi
  - Các chi tiết lõm
- CHÂN RĂNG
- CÁC PHẦN BA

THÂN RĂNG

CÁC MẶT

Răng được mô tả theo **năm mặt**, ứng với các phía của thuật ngữ định hướng:

Mặt ngoài

Mặt trong

Mặt gần

Mặt xa

Mặt bên

Mặt chức năng (rìa cắn, mặt nhai)

THÂN RĂNG

Cạnh: góc nhị diện tạo bởi sự gặp nhau của hai mặt.

Được gọi tên theo các cạnh tạo thành:

Cạnh nhai ngoài, cạnh nhai trong...

Cạnh chuyển tiếp: Cạnh giữa mặt ngoài hoặc mặt trong với mặt gần hoặc mặt xa:

Cạnh chuyển tiếp gần ngoài, cạnh xa trong

Góc: là nơi gặp nhau của ba mặt, của một cạnh và một mặt hoặc một điểm trên một cạnh

Cạnh nhai ngoài

Cạnh nhai trong

Cạnh chuyển tiếp gần ngoài

Góc gần ngoài nhai

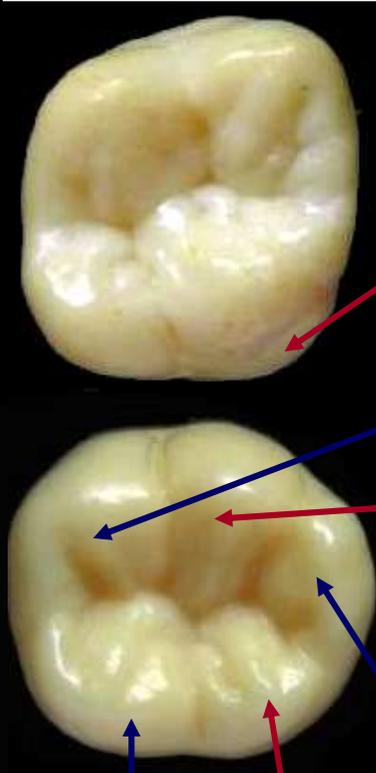
THÂN RĂNG: CÁC CHI TIẾT LỖI

Múi (núm): phần nhô lên ở thân răng, làm mặt nhai bị chia thành nhiều phần, phân cách nhau bởi rãnh chính; gọi tên theo vị trí của nó

Củ (đôi khi cũng gọi là “núm”): phần men răng phát triển nhô lên ở một nơi nào đó trên thân răng.

Cingulum (đai cổ, gót răng): là thùy phía lưỡi của răng trước, tạo nên phần ba trước của mặt trong, cong lồi theo chiều gần xa và ngoài trong

CÁC CHI TIẾT LÒI

Củ (núm) Carabelli

Các múi của răng cối
lớn I dưới:

Gần ngoài

Xa ngoài

Xa

Gần trong

Xa trong

CÁC CHI TIẾT LÒI

Gờ: những nếp men tạo thành đường nổi trên mặt răng; được gọi tên theo hình dáng hoặc vị trí

Gờ bên: tạo thành bờ gần và bờ xa của mặt nhai răng sau; bờ gần và bờ xa mặt trong răng trước

Gờ múi: chạy từ đỉnh múi theo hướng gần xa, tạo thành bờ ngoài và bờ trong mặt nhai răng sau

Gờ (rìa) cắn: là bờ cắt của răng cửa mới mọc; khi bị mòn, tạo thành gờ cắn ngoài và gờ cắn trong

CÁC CHI TIẾT LÒI

Gờ tam giác: chạy từ đỉnh múi đến phía trung tâm mặt nhai, có thiết diện hình tam giác

Gờ chéo: là do ít nhiều liên tục của gờ tam giác múi gần trong và múi xa ngoài răng cối lớn trên

Gờ ngang: là do ít nhiều liên tục của gờ tam giác múi ngoài và múi trong răng cối nhỏ dưới

Thùy: là đơn vị cấu tạo nguyên thủy của thân răng, đứng tự múi trong quá trình khoáng hóa

Nụ: những lồi hình nón hoặc tròn trên rìa cắn răng cửa mới mọc. Mỗi nụ ứng với một thùy

CÁC CHI TIẾT LÒI

Gờ bên gần

Gờ bên xa

Gờ chéo

Gờ múi gần

Gờ múi xa

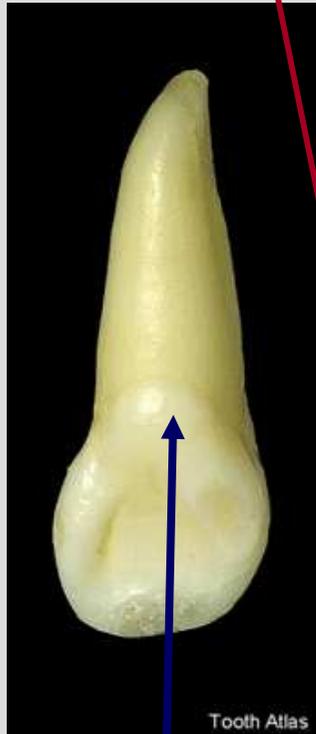
Gờ tam giác

CÁC CHI TIẾT LÒI

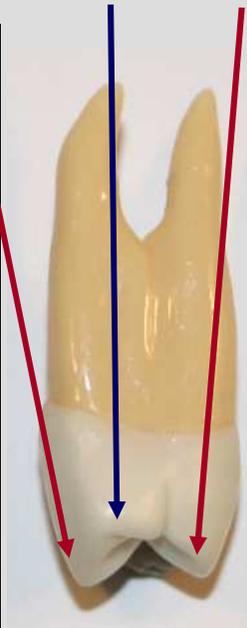
Thùy Ngoài, Gần, Trong

Gờ ngang

cingulum

Thùy Xa, Giữa, Gần

Rìa cắn

THÂN RĂNG: CÁC CHI TIẾT LỖM

Trũng (hõm): nơi gặp nhau của ba sườn nghiêng có liên hệ với nhau, tạo thành một lõm khá rộng

Hõm lưỡi: ở mặt trong răng cửa và răng nanh

Trũng giữa: ở trung tâm mặt nhai răng cối lớn, tạo thành bởi ba sườn nghiêng nội phần (một ngoài và hai trong hoặc một trong và hai ngoài)

Trũng tam giác: tạo bởi sườn nhai của gờ bên và hai sườn nghiêng nội phần của hai múi (ngoài và trong) sát với gờ bên đó.

CÁC CHI TIẾT LỖM

Khe: phần lõm trên mặt răng, tạo bởi sự mòn nghiêng của hai phần lồi kề nhau

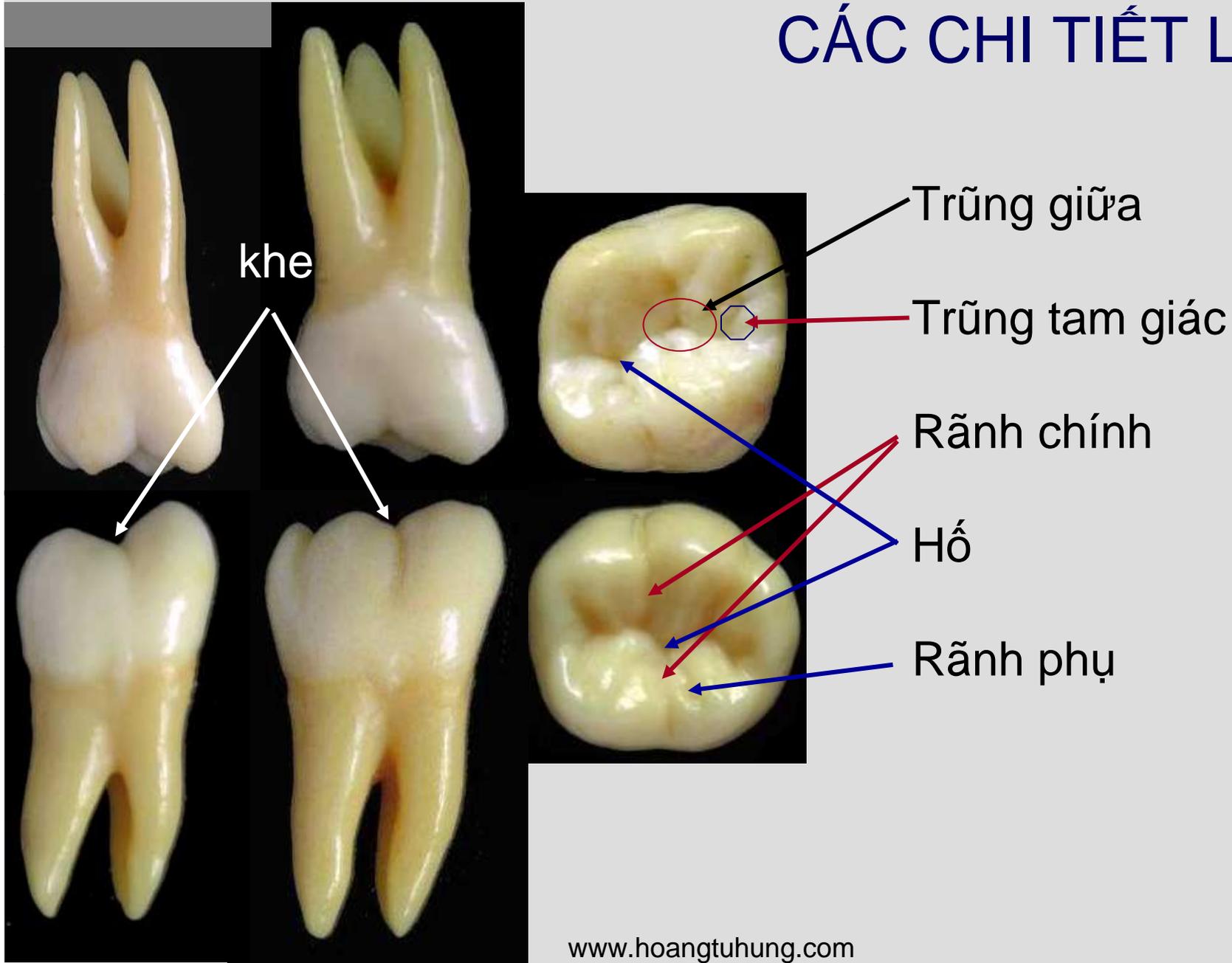
Rãnh: ở đáy của khe

Rãnh chính: phân chia các múi, các thùy

Rãnh phụ: chạy trên mặt răng, kém rõ, không phân chia các múi, thùy

Hố: trũng nhỏ và sâu, nơi gặp nhau của các rãnh chính hoặc kết thúc một rãnh chính

CÁC CHI TIẾT LỖM

CHÂN RĂNG

Thân chung chân răng: phần thuộc chân răng của răng nhiều chân, từ đường cổ răng đến vùng chẽ hai, chẽ ba

Chẽ hai, chẽ ba: nơi thân chung chân răng phân chia thành hai hoặc ba chân

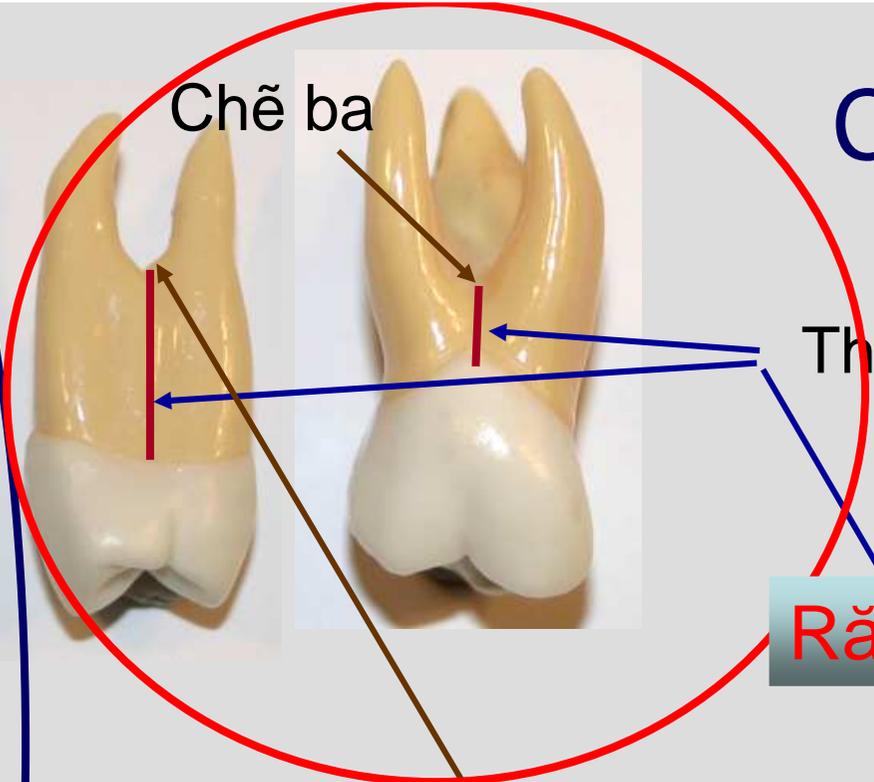
Vùng chẽ: vùng thuộc nha chu, nơi mô nha ở vùng chẽ hai, chẽ ba

Chóp chân răng (có nơi gọi là cuống răng): phần đầu tận cùng (đỉnh) của chân răng

CHÂN RĂNG

Răng một chân

Chẽ ba

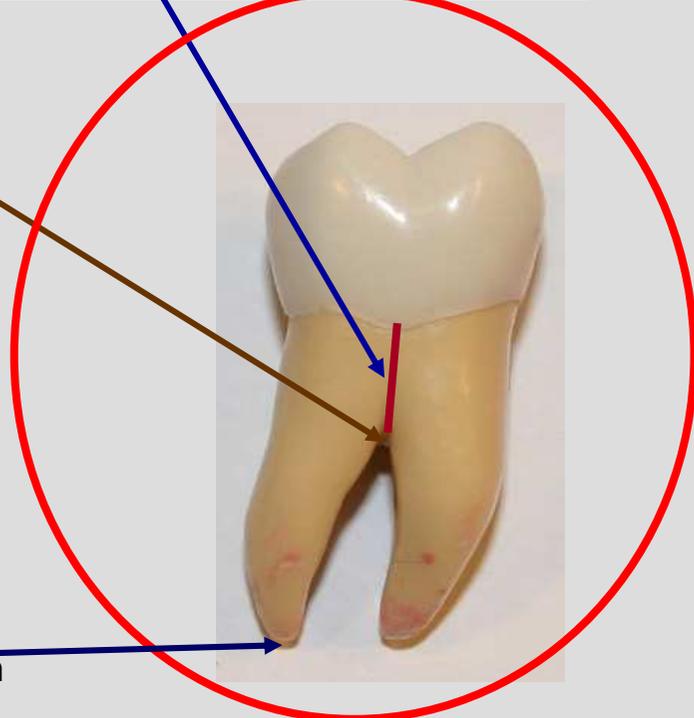
Thân chung chân răng

Răng nhiều chân

Chóp chân răng

Chẽ hai

CÁC PHẦN BA

Thân răng:

Phần ba căn

Phần ba giữa

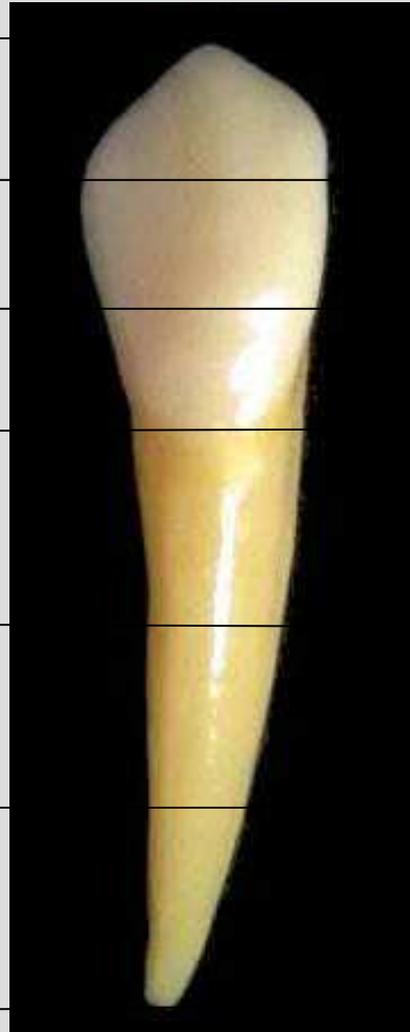
Phần ba cổ

Chân răng

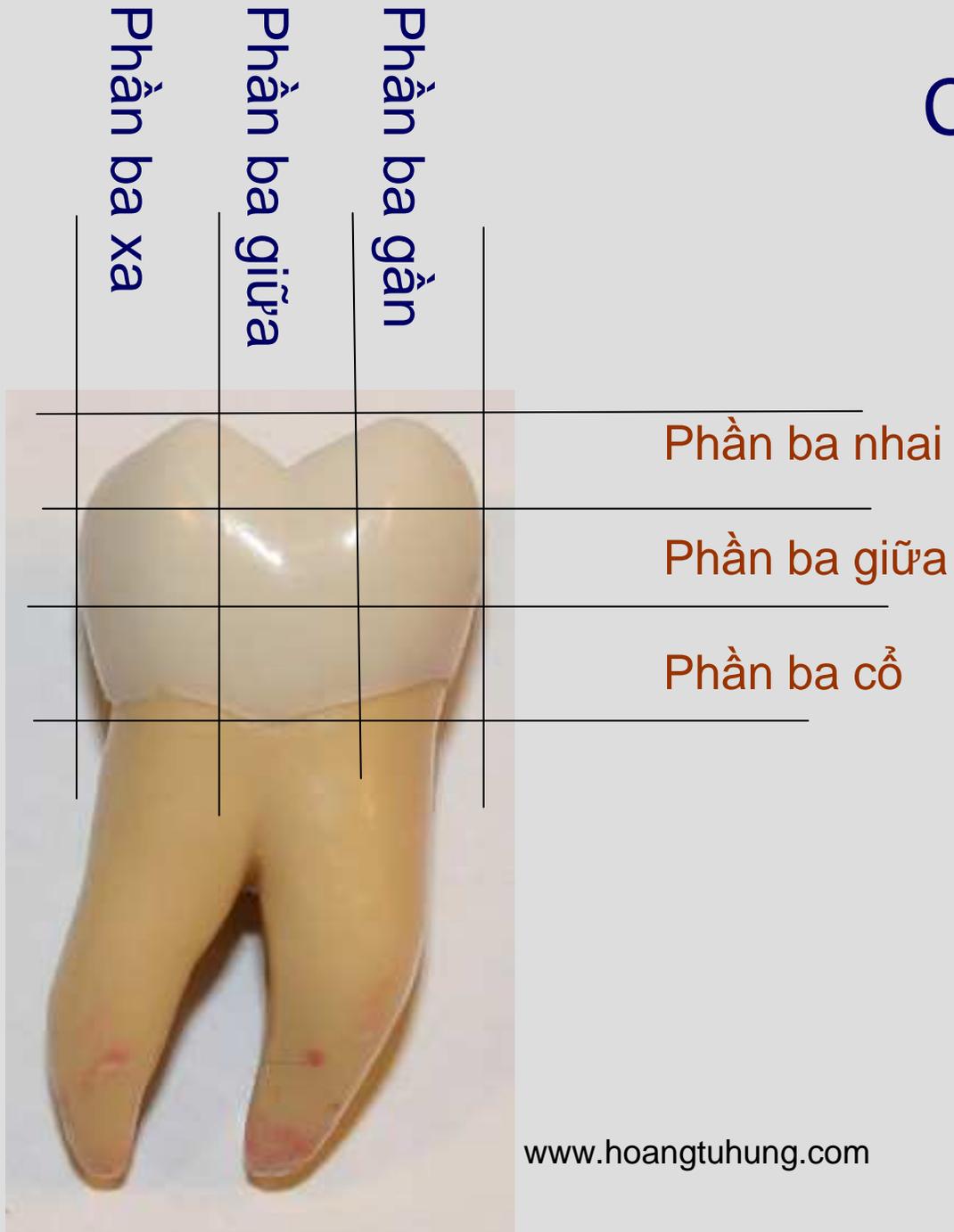
Phần ba cổ

Phần ba giữa

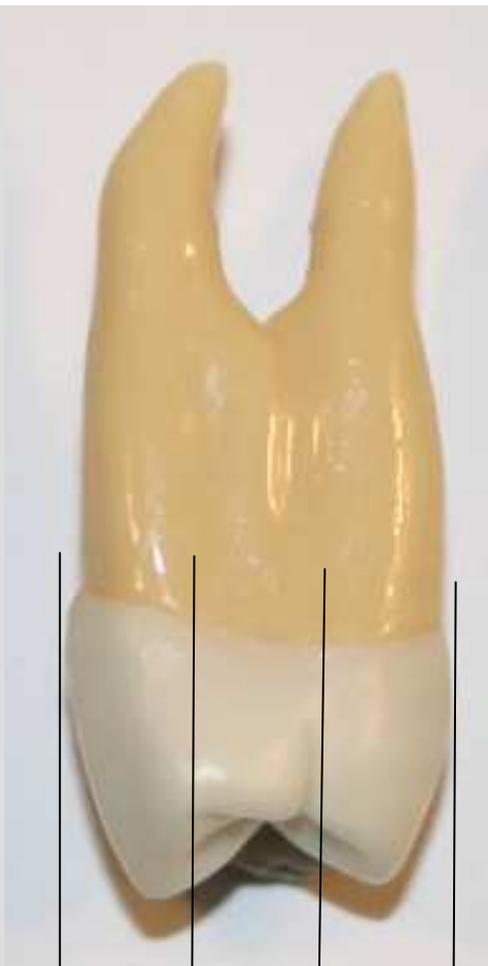
Phần ba chóp

CÁC PHẦN BA

CÁC PHẦN BA

Phần ba trong

Phần ba giữa

Phần ba ngoài